Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Alina Gorceac)
Dosarul nr. 2r-507/25 (2-25021746-02-2r-12032025)

D E C I Z I E

12 martie 2026 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecătorul Serghei Dimitriu
Judecători Violeta Gîrleanu și Constantin Roșca

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de recurentul Cucoș Valentin prin intermediul avocatului Augustin Procopovici împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 februarie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Augustin Procopovici în interesele lui Cucoș Valentin împotriva Agenției Proprietății Publice, autoritatea tutelară Pretura sect. Botanica, intervenient accesoriu Serviciu Fiscal de Stat privind partajul bunului proprietate comună pe cote-părți,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

În data de 14.02.2025, avocatul Augustin Procopovici în interesele lui Cucoș Valentin a sesizat Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Proprietății Publice, autoritatea tutelară Pretura sect. Botanica, intervenient accesoriu Serviciu Fiscal de Stat, prin care solicită pronunțarea unei hotărâri privind partajarea bunului imobil apartamentul nr.51 cu nr. cadastral *****, amplasat pe adresa mun. Chișinău, șos. Muncești, 806/2, prin atribuirea întregului bun în favoarea reclamantului Cucoș Valentin, în schimbul unei sulte în mărime de 165 300 lei, achitate pârâtului Agenției Proprietății Publice.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 februarie 2025, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată avocatul Augustin Procopovici în interesele lui Cucoș Valentin împotriva Agenției Proprietății Publice, autoritatea tutelară Pretura sect. Botanica, intervenient accesoriu Serviciu Fiscal de Stat

privind partajul bunului proprietate comună pe cote-părți, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Solicitarea recurentului

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, Cucoș Valentin prin intermediul avocatului Augustin Procopovici, la 04 martie 2025 a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 februarie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, recurentul a invocat că prevederile art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, nu se aplică de sine stătător şi în abstract. Restituirea cererii de chemare în judecată în baza acestui temei poate fi aplicată doar dacă legea sau contractul dintre părți impune respectarea procedurii prealabile. Respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, constituie o condiție specială a exercitării dreptului la acțiune în justiție, care necesită a fi întrunită doar în anumite cazuri prevăzute de lege sau de contract

Legea prevede doar anumite cazuri în care trebuie respectată procedura prealabilă, de exemplu: cazurile din Codul Administrativ. La fel, procedura prealabilă poate fi prevăzută şi de contractul părţilor. Nici una dintre modalitățile menționate nu este prezentă în această cauză.

În speță, pentru categoria respectivă de cauze - partajul bunului proprietate comună, legea nu prevede procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale amiabilă.

Procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale amiabilă nu rezultă nici din prevederile art. 22 alin. (1)-(5), 557 alin. (3) Cod civil Codul Civil, invocate în încheierea contestată.

Art. 22 alin. (1)-(5) Cod civil, prevede procedura notificării, nu şi obligativitatea procedurii prealabile pentru toate acțiunile înaintate în instanță.

Condiționarea punerii pe rol a cauzei de respectarea procedurii prealabile în cazurile în care o asemenea procedură nu este obligatorie, este contrară art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului deoarece îngrădește accesul liber la justiție prin punerea în sarcina reclamantului a unor obligații neprevăzute de lege.

În aceste condiții, concluzionează că prevederile art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, au fost aplicate eronat, iar, încheierea contestată este ilegală şi urmează a fi casată, deoarece constituie restricție în realizarea accesului liber la justiție, fiind îngrădit dreptul de acces liber la justiție.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă *„termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”.*

Colegiul civil reține că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Augustin Procopovici în interesele lui Cucoș Valentin împotriva Agenției Proprietății Publice, autoritatea tutelară Pretura sect. Botanica, intervenient accesoriu Serviciu Fiscal de Stat privind partajul bunului proprietate comună pe cote-părți, a fost emisă la 19 februarie 2025, fiind remisă în adresa reprezentantului recurentului Cucoș Valentin, avocatului Augustin Procopovici la data de 19 februarie 2025 și recepționată de ultimul la 28 februarie 2025, fapt relatat de recurent și confirmat prin dovada de recepționare a încheierii de restituire din 19 februarie 2025 de către recurent de la data de 28 februarie 2025, (f.d.50).

Astfel, recursul declarat de Cucoș Valentin prin intermediul avocatului Augustin Procopovici la 04 martie 2025, se consideră depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a încheierii instanței de fond și trimiterea cauzei la rejudecare la etapa intentării procesului, reieșind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă „*Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”*.

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă „*recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților”.*

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă *„instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”*

Din suportul probatoriu, instanța de recurs a constatat că la data de 14.02.2025, avocatul Augustin Procopovici în interesele lui Cucoș Valentin a sesizat Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Proprietății Publice, autoritatea tutelară Pretura sect. Botanica,

intervenient accesoriu Serviciu Fiscal de Stat, prin care solicită pronunțarea unei hotărâri privind partajarea bunului imobil apartamentul nr.51 cu nr. cadastral *****, amplasat pe adresa mun. Chișinău, șos. Muncești, 806/2, prin atribuirea întregului bun în favoarea reclamantului Cucoș Valentin, în schimbul unei sulte în mărime de 165 300 lei, achitate pârâtului Agenției Proprietății Publice.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru 19 februarie 2025, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Augustin Procopovici în interesele lui Cucoș Valentin împotriva Agenției Proprietății Publice, autoritatea tutelară Pretura sect. Botanica, intervenient accesoriu Serviciu Fiscal de Stat privind partajul bunului proprietate comună pe cote-părți, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Dispunând restituirea cererii de chemare în judecată în baza art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că cererea de chemare în judecată a fost depusă fără ca reclamantul să respecte procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale amiabilă.

Verificând legalitatea încheierii contestate prin prisma circumstanțelor cauzei și a actelor depuse pentru înlăturarea neajunsurilor, Colegiul civil reține că soluția primei instanțe de restituire a cererii de chemare în judecată, este rezultatul unei interpretări excesiv formaliste a cerințelor procedurale.

Or, Colegiul reiterează că într-adevăr, în virtutea prevederii legale de la art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, *judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor.*

Însă, prevederile sus enunțate nu sunt aplicabile litigiului din speță, or, obiectul prezentului litigiu este partajul bunului proprietate comună, legea nu prevede procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale amiabilă.

Corespunzător, conform art.557 alin.(3) Cod Civil, *partajul poate fi făcut prin contract de partaj între coproprietari sau, în absenţa unui contract de partaj, prin hotărîre judecătorească prin introducerea unei acţiuni de partaj de către oricare dintre coproprietari.*

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs menționează că în situația din speță respectarea unei proceduri de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară nu este prevăzută de careva norme juridice și nici nu contituie o clauză negociată în cadrul convențiilor dintre părți.

Mai mult, instanța de fond, dispunând restituirea cererii de chemare în judecată nu și-a motivat soluția și nu a indicat care prevederi legale obligă reclamantul la respectarea procedurii de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară și nici care clauze negociate în cadrul convețiilor dintre părți, îl oblige pe Cucoș Valentin la respectarea procedurii prealabile.

Or, reieşind din dispoziţiile normei procesuale menţionate supra, legiuitorul a condiționat restituirea cererii de chemare în judecată, doar urmare a statuării lipsei realizării procedurii prealabile pentru două circumstanțe distincte: 1. - pentru cazurile în care aceasta este obligatoriu prevăzută de lege şi 2. - pentru circumstanţele în care aceasta constituie clauză negociată în cadrul convențiilor dintre părţi.

Astfel, aplicând prevederile art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța urma să indice care prevederi legale, la caz, expres instituie condiția de exercitare obligatorie a procedurii prealabile în asemenea cazuri. Or, reieșind din esența și natura raportului juridic litigios inițiat prin cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul avocatul Augustin Procopovici în interesele lui Cucoș Valentin împotriva Agenției Proprietății Publice, autoritatea tutelară Pretura sect. Botanica, intervenient accesoriu Serviciu Fiscal de Stat privind partajul bunului proprietate comună pe cote-părți și respectiv cadrul legal invocat nu instituie obligația reclamantului de a respecta procedura prealabilă.

În jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a statuat că deși dreptul de a introduce o acțiune este, desigur, supus unor cerințe legale, instanțele sunt obligate să aplice normele de procedură, evitând atât formalismul excesiv care ar afecta echitatea procedurilor, cât și o flexibilitate excesivă care ar face neaplicabile cerințele procedurale prevăzute în legi (a se vedea cauza Walchli v. Franța, 26 iulie 2007, parag. 29).

Din considerentele menționate, Colegiul reţine ca fiind justificate argumentele recurentului invocate în sensul casării încheierii recurate.

Prin urmare, în contextul respectării dreptului de acces liber la justiţie, garantat de art. 6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat şi în jurisprudenţa CtEDO, circumstanţele relatate generează casarea încheierii contestate. Or, menţinerea acesteia, în condiţiile enunţate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilităţii pentru reclamant de a-şi valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislaţia naţională, cât şi de Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

Reiterând motivele de fapt și de drept enunțate, statuând că instanța de fond eronat a restituit cererea de chemare în judecată în cauză, Colegiul civil conchide de a admite recursul declarat de Cucoș Valentin prin intermediul avocatului Augustin Procopovici, cu casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 februarie 2025 și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, la faza intentării procesului civil, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 423-424, art.427 lit. b) și art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Cucoș Valentin prin intermediul avocatului Augustin Procopovici.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 februarie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Augustin Procopovici în interesele lui Cucoș Valentin împotriva Agenției Proprietății Publice, autoritatea tutelară Pretura sect. Botanica, intervenient accesoriu Serviciu Fiscal de Stat privind partajul bunului proprietate comună pe cote-părți, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță şi în același complet de judecată, la faza intentării procesului civil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul Serghei Dimitriu

Judecători Violeta Gîrleanu

Constantin Roșca